



Edukacja zdrowotna jako element całościowej przebudowy polskiej szkoły

Pomysł wprowadzenia edukacji zdrowotnej jako przedmiotu obowiązkowego, w którym znajdują się zagadnienia związane z płciowością i seksualnością wzbudził – ze wszystkich wprowadzanych przez min. Barbarę Nowacką zmian – najwięcej kontrowersji. Powstało bardzo wiele opinii różnych organizacji społecznych, m.in. Katolickich Stowarzyszeń Medycznych¹, petycji wysyłanych do MEN i do premiera zarówno przez organizacje społeczne (jak chociażby złożona w MEN już 20.08.2024 roku petycja podpisana przez 100 organizacji społecznych zrzeszonych w Koalicji na Rzecz Ocalenia Polskiej Szkoły (KROPS), Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia, Koalicji Życia i Rodziny oraz niezrzeszonych²), jak i przez osoby prywatne. W sumie petycje online dotyczące niewprowadzania przedmiotu edukacja zdrowotna do polskiej szkoły podpisało około 200 tys. osób³.

Wzburzenie rodziców było tak wielkie, że najpierw pod koniec sierpnia odbyły się pikety pod kilkunastoma kuratoriami, następnie wielka manifestacja 1.12.2024 w Warszawie na pl. Zamkowym zorganizowana przez KROPS i Sekcję Oświatową NSZZ „Solidarność”, która zgromadziła ok. 15 tys. uczestników, a po niej protesty w kilkunastu kolejnych miejscowościach. Zarówno ogromny ruch społeczny zainicjowany przez KROPS, jak i koniunktura polityczna (zbliżające się wybory prezydenckie) doprowadziły do tego, że ostatecznie rząd podjął decyzję, iż edukacja zdrowotna ma być przedmiotem nieobowiązkowym w najbliższym roku szkolnym. Decyzja ta została przez min. Nowacką podjęta z musu i z wyraźnym niezadowoleniem, ponieważ pani minister cały czas twierdzi, że powinien to być przedmiot obowiązkowy dla wszystkich. Zapowiada również ewaluację przedmiotu i podjęcie nowej decyzji po pierwszym roku nieobowiązkowości edukacji zdrowotnej.

Co tak bardzo wzburzyło rodziców?

Tym, co najbardziej oburzyło rodziców, był **zamach na ich konstytucyjne prawa do wychowywania dzieci zgodnie z własnym światopoglądem (Konstytucja RP, art. 48 ust. 1 i art. 53 ust. 3)**, ponieważ treści zawarte w dziale Dojrzewanie i Zdrowie seksualne są niezgodne z linią wychowawczą wielu rodziców. Według wielu osób są to **treści deprawujące** młode

¹ Por.: <https://kslp.pl/11-xi-2024-stanowisko-katolickich-stowarzyszen-medycznych-wobec-prob-wdrozenia-systemowej-deprawacji-seksualnej-dzieci/> [dostęp: 18.08.2025].

² Por.: <https://www.ratujmyszkole.pl/rodzice-i-nauczyciele-nie-chca-edukacji-zdrowotnej-w-szkolach/> [dostęp: 18.08.2025].

³ Niektóre z petycji online to: <https://stopseksualizacjidzieci.pl/>; <https://proelio.pl/petycje/viewpetition/56-nie-dla-deprawacji-seksualnej-w-szkolach>; <https://twojepetycje.pl/petycja/nie-dla-edukacji-zdrowotnej-w-szkolach/>



pokolenie. Wydaje się, że zagrożenie zniknęło w momencie, kiedy przedmiot stał się nieobowiązkowy. Nie oznacza to jednak, że temat przestał być aktualny.

Po pierwsze, istnieje duże prawdopodobieństwo, że **przedmiot stanie się obowiązkowym** od września 2026. Min. Nowacka zapowiada, że resort decyzję w tej sprawie podejmie po ewaluacji przewidzianej po pierwszym roku nauki. Zaraz po ogłoszeniu decyzji o nieobowiązkowości przedmiotu na antenie TVN24 szefowa resortu edukacji stwierdziła, że „żałuję, że edukacja zdrowotna nie będzie przedmiotem obowiązkowym”⁴.

Po drugie, wielu uczniów, także kolegów i koleżanek naszych dzieci, wśród których może kiedyś będą szukać one męża czy żony, będzie narażonych na **deprawujące treści**, które zawarte są we wspomnianych działach. Co za tym idzie, proporcjonalnie do liczby uczniów uczęszczających na przedmiot edukacja zdrowotna odbywać się będzie zmiana paradygmatu dotyczącego rodziny, małżeństwa, podejścia do płodności, współżycia seksualnego, co skutkować będzie co najmniej coraz niższym wskaźnikiem zawieranych i trwałych małżeństw, a także coraz niższym wskaźnikiem dzietności

Treści deprawujące uczniów i zmieniające model wychowania

/na podstawie: Z. Barciński „Edukacja zdrowotna. Zmiana modelu edukacji seksualnej w szkole. Informator dla rodziców i nauczycieli”, Wydawnictwo NATAN, Lublin 2025, str. 8-23/

<https://takdlaedukacji.pl/wp-content/uploads/2025/08/edukacjazdrowotna.pdf>



Przypomnijmy pokrótce, które treści zawarte w edukacji zdrowotnej mogą negatywnie wpłynąć na dzieci i młodzież od 4 klasy SP. Z analizy podstaw programowych wynika, że edukacja zdrowotna zmienia wzorce w sferze seksualnej, wzorce, które od 25 lat były kształtowane poprzez zajęcia z wychowania do życia w rodzinie, wzorce, które wypływają z konserwatywnego, tradycyjnego wychowania, a oparte są na katolickiej nauce społecznej.

Edukacja zdrowotna:

- **ZMIENIA WZORZEC RELACJI SEKSUALNEJ**

Zamiast osadzania współżycia seksualnego w kontekście trwałego związku małżeńskiego kobiety i mężczyzny (którego ochronę gwarantuje Konstytucja RP art. 18) wprowadza w to miejsce wzorzec związków nieformalnych, partnerskich, w tym związków jednopłciowych opartych wyłącznie na „świadomej zgodzie”.

- **PODWAŻA WARTOŚĆ RODZINY NATURALNEJ i WPROWADZA WZORZEC RODZINY Z WYBORU**

Rodzina naturalna jest rysowana w ciemnych barwach, pokazana jako środowisko, w którym z zasady dzieją się złe rzeczy, akcent pada na jej nietrwałość i negatywne wydarzenia np. na rozwód rodziców. Co zupełnie szokujące, pojawienie się rodzeństwa stawiane jest na równi

⁴ Por.: <https://tvn24.pl/polska/edukacja-zdrowotna-bedzie-nieobowiazkowa-barbara-nowacka-o-tej-decyzji-musze-chronic-szkole-i-nauczycieli-st8271010> [dostęp: 18.08.2025].



z innymi trudnymi zdarzeniami w rodzinie (takimi jak rozwód czy separacja), z którymi trzeba sobie poradzić. W podstawach pojawiają się zapisy o kwestiach prawnych i społecznych osób z grupy LGBTQ+, a związki nieformalne są stawiane na równi z małżeństwem.

- **ZMIENIA WZORZEC AKTYWNOŚCI SEKSUALNEJ**

Aktywność seksualna nie musi być podejmowana w związku małżeńskim ani powiązana z miłością, odpowiedzialnością, otwartością na potomstwo. Jedynym warunkiem do podjęcia współżycia seksualnego wg podstaw programowych edukacji zdrowotnej jest „świadoma zgoda”: związek może być na chwilę, nawet na jedną noc, jeśli tylko obie strony wyrażają zgodę na seks. W ten sposób EZ zachęca do podjęcia współżycia bez zobowiązań, wyłącznie dla przyjemności już dzieci 13-letnie (zagadnienie „świadomej zgody” na seks pojawia się w kl. VII-VIII). Warto tu też nadmienić, że kryterium „świadomej zgody” spełnia prostytutka, seks grupowy, a może spełniać nawet pedofilia.

- **ZMIENIA WZORZEC POSTAWY WOBEC PŁODNOŚCI, ZNIECHĘCAJĄC DO BYCIA MATKĄ CZY OJCEM**

W EZ nigdzie nie ma wskazania, że dziecko to wartość. Nigdzie nie ma mowy o etapach rozwoju prenatalnego dziecka czy o jego potrzebach. Stosowanie antykoncepcji jest traktowane jako oczywistość, bez analizy argumentów za i przeciw. Słowa „macierzyństwo” i „ojcostwo” są obecne śladowo, przede wszystkim w kontekście prawnym i organizacyjnym oraz w kontekście zagrożeń. Ciąża jest rysowana w ciemnych barwach, np. przy omawianiu zaburzeń psychicznych jest wskazana jako jedyne źródło depresji. Przy omawianiu aborcji nie ma jej oceny. Nie ma informacji, że człowiekiem jest się od poczęcia. Sposób ujęcia tej tematyki niesie uczniom przesłanie, że dziecko jako owoc aktywności seksualnej to zagrożenie i niebezpieczeństwo, ale są sposoby, aby się przed tym ustrzec (antykoncepcja i aborcja).

- **ZMIENIA WZORZEC POSTAWY WOBEC POPEŁU SEKSUALNEGO**

Na WDŻ jest wskazywane, że popęd seksualny trzeba opanować po to, aby nim świadomie kierować i podporządkować go miłości małżeńskiej i rodzinnej. Potrzebne jest samowychowanie, integracja seksualności z rozumem, emocjami i wolą, z całą osobowością. Edukacja seksualna wg tego wzorca to nie tylko kwestia wiedzy, ale także siły woli i charakteru. Tymczasem w edukacji zdrowotnej nie ma żadnego wezwania do pracy nad sobą i do opanowania popędu. Zamiast tego jest propozycja omawiania w LO czynników wpływających na przyjemność seksualną i libido.

- **ZMIENIA WZORZEC POSTAWY WOBEC PŁCI, UDERZAJĄC W AKCEPTACJĘ PŁCI BIOLOGICZNEJ**

Edukacja zdrowotna już w kl. VII wprowadza pojęcie „tożsamości płciowej”, a w LO proponuje omawianie kwestii prawnych i społecznych związanych z przynależnością do grupy osób LGBTQ+, gdzie litera T oznacza osoby transpłciowe.

Edukacja zdrowotna wprowadza nowe podejście do seksualności, w którym wartością podstawową, konstytuującą wszelkie postawy nie jest już, jak w WDŻ rodzina, ale przyjemność.



To przemodelowanie edukacji seksualnej – z prorodzinnej na antyrodzinną – pociąga za sobą szereg znaczących zmian:

ZMIANA KONCEPCJI CZŁOWIEKA



ZMIANA KONCEPCJI NATURY



ZMIANA KONCEPCJI PŁCI



ZMIANA KONCEPCJI SPOŁECZEŃSTWA



Sprzeczność z delegacją ustawową

Warto też wspomnieć, że teoretycznie edukacja zdrowotna powinna wypełniać delegację ustawową określoną w Rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 5.02.2025. Zgodnie z rozporządzeniem delegacją ustawową jest Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 15755), w której art. 4 ust. 10 stanowi, że „do programów nauczania szkolnego

⁵ Por.: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20220001575> [dostęp: 8.02.2025].



wprowadza się wiedzę o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji” (art. 4 ust. 10). Do tej pory powyższe treści były realizowane podczas zajęć wychowanie do życia w rodzinie.

1. Należy zwrócić uwagę na fakt, że żaden ze zdefiniowanych w podstawie programowej edukacji zdrowotnej celów kształcenia nie odpowiada żadnemu z cytowanych powyżej celów delegacji ustawowej

Proponowane cele edukacji zdrowotnej dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych odnoszą się głównie do wartości zdrowia, pomijając wartość rodziny i rodzicielstwa. Uczeń będzie przygotowywany do pełnienia ról społecznych, jednak zapis (cyt.) „odpowiedzialne pełnienie ról społecznych i budowanie relacji opartych na wartości zdrowia, godności, szacunku i tolerancji na wszystkich etapach życia” każe wątpić, czy do ról tych autorzy nowej podstawy programowej zaliczają role pełnione w rodzinie (role męża, żony, matki, ojca), skoro w zestawieniu tym nie ma mowy o budowaniu relacji opartych na miłości.

2. Tematyka życia seksualnego człowieka w projektowanej podstawie programowej edukacji zdrowotnej ukierunkowana jest głównie na sferę fizyczną i psychiczną, co decyduje o wybiórczej realizacji ustawowych treści

Zwraca uwagę jednak brak integralnego potraktowania seksualności człowieka i oderwanie jej sfery fizycznej od psychicznej, społecznej oraz etycznej.

3. Projekt edukacji zdrowotnej pomija wskazane w ustawie treści dotyczące zasad świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa

W celach ogólnych zajęć edukacji zdrowotnej zawarta jest kwestia „planowania dorosłego życia, w tym związków oraz rodzicielstwa” jako ostatni punkt wyłącznie w szkole ponadpodstawowej. W treściach ogólnych ani szczegółowych na żadnym poziomie nie ma jednak informacji o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa. Znamienne, że w podstawie programowej tylko raz pojawia się słowo macierzyństwo – w kontekście urlopu, a ojcostwo ani razu.

4. Treści programowe edukacji zdrowotnej nie tylko nie pokazują wartości rodziny, jak nakazuje ustawa, ale wręcz rodzinę deprecjonują

5. W miejsce omówienia metod i środków świadomej prokreacji projekt edukacji zdrowotnej koncentruje się na sztucznej regulacji urodzeń poprzez antykoncepcję i aborcję

W podstawach programowych edukacji zdrowotnej dziecko nie jest traktowane jako wartość, wartością nie jest też życie człowieka od momentu poczęcia, dlatego w samym języku, którym posługują się autorzy podstawy programowej, nie pojawiają się powyższe terminy. Zamiast etapów życia w fazie prenatalnej pojawiają się więc „najważniejsze fakty dotyczące przebiegu ciąży” (SP IV-VI, VIII.3). W centrum nie stawia się tu rozwoju człowieka, ale matkę, która „ma” ciążę. W edukacji zdrowotnej zupełnie pominięto zdrowie prokreacyjne, na co w swoich opiniach zwracało uwagę m.in. Katolickie Stowarzyszenie Lekarzy. Nie pojawia się termin prokreacja, nie omawia się – tak jak zobowiązuje do tego ustawa – metod i środków świadomej prokreacji.



Zamiast tego jako jedyne środki regulujące dzietność, ukazane są środki antykoncepcyjne (już w VII-VIII klasie, SP VII-VIII, VIII.4 oraz LO, VII.3) i aborcja (LO VII.7). Nie ma pozytywnego podejścia do posiadania dzieci, ukazania wartości bycia rodzicem. Zrównuje się wręcz rodzicielstwo i bezdzietność (LO VI, fakult.), a pojawienie się kolejnego dziecka w rodzinie powiązane jest w treściach edukacji zdrowotnej z innymi sytuacjami trudnymi, takimi jak separacja czy rozwód (por. SP IV-VI, VI.5).

6.W projekcie edukacji zdrowotnej znaleźć możemy także treści będące w sprzeczności z prorodzinnymi treściami delegacji ustawowej

Więcej na ten temat w opinii KROPS dotyczącej Rozporządzenia:

<https://www.ratujmyszkole.pl/nasza-analiza-nowego-rozporzadzenia-w-sprawie-edukacji-zdrowotnej/>



Analiza podstaw programowych wskazuje, że edukacja zdrowotna nie realizuje swojej delegacji ustawowej, a nawet **jest z nią sprzeczna**. Rozporządzenie z 5.02.2025 likwiduje zarazem nieobowiązkowy przedmiot wychowanie do życia w rodzinie.

Porównanie treści edukacji zdrowotnej z innymi przedmiotami

Pomysły, aby wprowadzić przedmiot edukacja zdrowotna nie jest niczym nowym. **Od 2008** trwał intensywny **lobbying za** wyodrębnieniem treści zdrowotnych jako osobnego przedmiotu grupy ekspertów w zakresie nauk medycznych i zdrowia publicznego. Przeszkodą do tej pory był brak nauczycieli edukacji zdrowotnej dla 30 tys. szkół. W **2019 Ośrodek Rozwoju Edukacji** na zlecenie MEN przygotował zestawienie tematów zdrowotnych w 4 zeszytach dla różnych poziomów nauczania „**Edukacja zdrowotna w procesie edukacji**”, z których jasno wynika, że treści prozdrowotne obecne są w programach nauczania większości przedmiotów szkolnych⁶.

Obecnie analizę przeprowadzili eksperci KROPS i wynika z niej, że niemal wszystkie zagadnienia zawarte w edukacji zdrowotnej obecne są w podstawach programowych innych przedmiotów. Zagadnienia dotyczące następujących działów edukacji zdrowotnej: *Zdrowie psychiczne, Zdrowie społeczne, Dojrzewanie, Zdrowie seksualne, Zdrowie środowiskowe, Internet i profilaktyka uzależnień* niemal w całości pokrywają się z tematami omawianymi do tej pory na zajęciach wychowania do życia w rodzinie. Oczywiście pojawiają się również zupełnie nowe zagadnienia, takie jak: pojęcia orientacji psychoseksualnej i tożsamości płciowej (kl. VII-VIII), świadomej zgody na seks (kl. VII-VIII i LO), zagadnienie przyjemności seksualnej i *libido* (fakult. LO), stereotypy płciowe (fakult. LO), omawia kwestie prawne i społeczne związane z przynależnością do grupy osób LGBTQ+ (fakult. LO); przepisy prawne dotyczące sytuacji osoby niepełnoletniej w ciąży; omawiania potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi, neuroróżnorodnych.

⁶ Por.: <https://ore.edu.pl/2020/02/edukacja-zdrowotna-w-podstawie-programowej/> [dostęp: 18.08.2025].



Inspiracje i źródła edukacji zdrowotnej

Te zupełnie nowe tematy, które zostaną wprowadzone za pomocą edukacji zdrowotnej do polskiej szkoły oczywiście nie biorą się znikąd. Warto zatem przyjrzeć się inspiracjom i źródłom tego przedmiotu.

WHO

W 2014 roku głośno było o opublikowanych w 2010, a w polskiej wersji językowej w 2012 roku „**Standardach edukacji seksualnej w Europie Zachodniej**” przygotowanej przez Światową Organizację Zdrowia i Bundeszentrale für gesundheitliche Aufklärung, czyli Federalne Centrum Edukacji Zdrowotnej, pod auspicjami United Nations Development Programme, czyli Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju⁷. Wg tych Standardów już dzieci w wieku od 0 do 4 lat mają być wprowadzane w zagadnienia masturbacji. Sześcioletki natomiast mają zrozumieć pojęcie „akceptowalne współżycie/seks” (odbywany za zgodą obu osób, dobrowolny, równy, stosowny do wieku i kontekstu), które jako „świadomą zgodę” na współżycie odnajdujemy w podstawie programowej edukacji zdrowotnej dla szkoły podstawowej.

- Dzieci 4-6-letnie wg matrycy edukacji seksualnej WHO mają być uczone „szacunku dla różnych norm związanych z seksualnością”;
- 6-9-latk mają poznawać różne związki rodzinne, akceptować różne wybory dotyczące diety lub bezdiety, dowiadywać się, że poprzez antykoncepcję można planować i decydować o swojej rodzinie oraz poznawać różne metody antykoncepcji, być zapoznawane z obrazem seksu w mediach, także w internecie, omawiać przyjaźń i miłość w stosunku do osób tej samej płci, przemoc seksualną, choroby związane z seksualnością. Przypomnijmy, że omawiamy matryce dla dzieci w wieku zerówki i edukacji wczesnoszkolnej. Wszystkie wspomniane tematy, co prawda nieco później, pojawiają się w podstawach edukacji zdrowotnej, są prawie kaskadą zapisów „Standardów edukacji seksualnej”.
- Światowa Organizacja Zdrowia zakłada, że 9-letnie dzieci będą już miały „pierwsze doświadczenia seksualne” (matryca dla dzieci 9-12 lat), poznają różnorodność zachowań seksualnych, orgazm, będą umiały skutecznie stosować prezerwatywy i środki antykoncepcyjne, poznają różnicę między tożsamością płciową a płcią biologiczną, „będą brać odpowiedzialność za bezpieczne i przyjemne doświadczenia seksualne”. Dwunastolatkom natomiast dowiedzieć się mają o ciąży u osób tej samej płci i mieć „pozytywne nastawienie wobec wspólnej odpowiedzialności za... no właśnie nie – dziecko, a za antykoncepcję”...

Jak widać treści zawarte w „Standardach” pojawiają się w podstawach programowych EZ, choć przeznaczone są dla uczniów starszych.

Oprócz „Standardów edukacji seksualnej” na kształt podstaw programowych edukacji zdrowotnej miała z pewnością nowa ustalona przez WHO **klasyfikacja chorób ICD-11**, implementowana obecnie w Polsce⁸. W tej klasyfikacji, ogłoszonej przez Światową Organizację

⁷ Por.: https://whocc.bioeg.de/fileadmin/user_upload/Dokumente/BZgA_Standards_Polish.pdf [dostęp: 18.08.2025].

⁸ Por.: <https://stopwho.pl/icd-11/> [dostęp: 18.08.2025].



Zdrowia 1.01.2022 roku, płeć w ujęciu biologicznym (męskość i kobiecość) zastąpiono uznaniowym, płynnym i subiektywnym terminem „gender” (**wielowariantową „płcią odczuwaną”**) oraz „płcią przypisaną przy urodzeniu”. Na marginesie tylko dodam, że w ICD-11 stworzono również kategorię **nieszkodliwej pedofilii**, zastępując pedofilię pojęciem „**zaburzenia pedofilnego**”.

Szczyt ONZ i ranking szkół przyjaznych LGBTQ+

Tematyka „gender”, czyli płci odczuwalnej, która obecna jest w podstawach programowych edukacji zdrowotnej, była jednym z tematów **Światowego Szczytu ONZ** poświęcony Przekształcaniu Edukacji (Transforming Education Summit – TES), który odbył się we wrześniu 2022 roku w Nowym Jorku podczas 77. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ⁹.

Podczas Szczytu wielokrotnie poruszano zagadnienie *gender transformative education*, które można przedstawić jako przekształcanie edukacji w kluczu *gender*, czyli w oderwaniu od płci, całkowicie odrzucającą naturalny podział na kobiety i mężczyzn.

Wyrazem aprobaty MEN dla takiego modelu edukacji jest promowanie **rankingu szkół przyjaznych LGBTQ+**, którego twórcy byli jednymi z pierwszych gości min. Nowackiej. Kierunek zmian, w którym ma podążać polska edukacja dobrze pokazuje plan wprowadzenia od stycznia 2026 roku do znanego rankingu szkół średnich ogłaszanego przez „Perspektywy” nowego kryterium – obok wyników z matur i olimpiad przedmiotowych. Trzecią składową przy określaniu miejsca danej szkoły średniej w rankingu „Perspektyw” ma być wynik, jaki osiągnie ona w rankingu szkół przyjaznych LGBTQ+. To planowane pomieszczenie różnych porządków: naukowego i postaw społecznych, czego do tej pory nie było spowoduje, że realnie nie da się już określić, które szkoły lepiej kształcą.

Edukacja seksualna w krajach Europy Zachodniej i jej skutki

Typy edukacji seksualnej

Przyjrzyjmy się przez chwilę, jak edukacja seksualna wygląda w innych krajach. Światowa Organizacja Zdrowia w „Standardach edukacji seksualnej w Europie” wyróżnia 3 modele edukacji seksualnej:

Typ A, ang. Abstinence-only sex education: „Programy ukierunkowane na zachowanie abstynencji seksualnej przed zawarciem związku małżeńskiego. To nasze Wychowanie do życia w rodzinie.

Typ B, ang. Biological education: „Programy, w których zwraca się uwagę na abstynencję seksualną jako zachowanie opcjonalne, ale także przedstawiane są zasady antykoncepcji i bezpiecznego seksu.

Typ C, ang. Comprehensive sexual education (CSE) «kompleksowa edukacja seksualna»: „Programy zawierające elementy programów typu B, ale przedstawiające je w szerszej perspektywie, zorientowane nie na wymierne rezultaty (wyższy wiek inicjacji seksualnej, mniej chorób wenerycznych, ciąż wśród nieletnich), ale na poprawę „zdrowia seksualnego” definiowanego jako „dobrostan seksualny”. Ten model reprezentuje proponowana przez MEN edukacja zdrowotna.

Najwcześniej obowiązkowa edukacja seksualna w modelu C została wprowadzona jako obowiązkowa w latach 60. w Szwajcarii i Niemczech, następnie w latach 70. obowiązkowa edukacja seksualna pojawiła się w Austrii, Danii, Finlandii, Islandii i Norwegii. W latach 90.

⁹ Por.: <https://www.unesco.org/sdg4education2030/en/transforming-education-summit> [dostęp: 18.08.2025].



dołączyły Belgia, Francja, Holandia. Istnieje zagrożenie, że Polska znajdzie się na tej liście w 2026 roku, jeśli MEN wprowadzi edukację zdrowotną jako obowiązkową, co zapowiada.

Sposoby prowadzenia edukacji seksualnej typu B/C w wybranych krajach

Niemcy to jeden z dwóch krajów, obok Szwajcarii, gdzie edukacja seksualna została wprowadzona jako obowiązkowa najwcześniej, już w 1968 roku. Była również wspierana przez różnych polityków, m.in. przez żonę prezydenta Niemiec Bettinę Wulff, która pokazywała dzieciom na lekcji, jak zakładać kondomy na drewniane penisy, o czym pisał m.in. „Bild” 19.11.2011 roku¹⁰. W 2016 roku niemiecka telewizja „Deutsche Welle” wyprodukowała reportaż (dostępny w polskiej wersji językowej) zatytułowany „Pluszowy penis zamiast podręcznika? Zobacz, jak może wyglądać edukacja seksualna”. Można na nim zobaczyć 9-latków, którym edukatorka seksualna pokazuje pluszowe i drewniane penisy oraz macicę i demonstracyjnie wkłada pluszowego penisa do pluszowej macicy¹¹. W **Szwajcarii** są już sprzedawane pluszowe penisowaginy.

W Austrii wychowanie seksualne jest obowiązkowe w szkołach od 1970 roku. W 2009 r. na zlecenie Federalnego Ministerstwa Edukacji, Sztuki i Kultury Instytut Pedagogiki Seksualnej stworzył animowany film edukacyjny „Sex, we can?!” polecany od 12. roku życia, który ukazuje rozterki nastoletniej pary i ich pierwszy stosunek poprzedzony dokładnym instruktażem. W pewnym momencie słyszymy, jak przyjaciółka głównej bohaterki mówi do niej: „Od 14. urodzin życie seksualne prowadzisz na własną odpowiedzialność [...] rodzicom nic do tego i możesz sypiać, z kim chcesz”¹². W czerwcu minionego roku w austriackich mediach (pisała o tym np. 19.06.2024 gazeta „Kronen Zeitung”) głośno było o tym, jak nauczycielka opowiadała 8-9-letnim dzieciom na lekcji o seksie oralnym, kazała brać do ręki kondomy i tłumaczyła, że mają różne smaki, żeby lepiej smakowały, jak się bierze penisa do ust. Pokazywała też na lekcjach pornograficzne filmy¹³.

W Kalifornii rodzic nie ma dostępu do informacji medycznych dotyczących dziecka, które ukończyło 12 lat, szkoła chętnie zaprowadza uczniów do kliniki aborcyjnej bez wiedzy rodziców. Rodzic nigdy się też nie dowie, że jego dziecko miało telekonferencję ze specjalistą zmiany płci albo że w szkole funkcjonuje (potajemnie, bez wiedzy rodziców) klub LGBTQ+ lub też że do córki w szkole nauczyciele i koledzy zwracają się męskim imieniem. W ramach edukacji seksualnej dzieci, już 5-letnie, oglądają filmiki z transgenderowymi bohaterami, a w 6. klasie uczą się o seksie analnym¹⁴. /SLAJD 62/

W Norwegii i Wielkiej Brytanii dzieci na lekcjach zachęcane są do masturbacji, są im pokazywane filmy pornograficzne czy np. 8-9-latkom pokazywanych jest 20 różnych odsłon męskich genitaliów. Od 13. roku życia dziewczynki same mogą pójść do lekarza po pigułkę antykoncepcyjną.

¹⁰ Por.: <https://www.bild.de/regional/hannover/bettina-wulff-unterstuetzt-sexualaufklaerungsprojekt-20827244.bild.html> [dostęp: 18.08.2025].

¹¹ Por.: <https://www.dw.com/pl/pluszowy-penis-zamiast-podr%C4%99cznika/video-18911986> [dostęp: 18.08.2025].

¹² Por.: <https://sexualpaedagogik.at/2024/05/19/sex-we-can/> [dostęp: 20.05.2025].

¹³ Por.: <https://www.krone.at/3424870> [dostęp: 20.05.2025].

¹⁴ Por.: <https://www.youtube.com/watch?v=6ynyJyRQYy4&t=1s> [dostęp: 20.05.2025].



Holenderska Fundacja Rutgers, która działa w 29 krajach, a której współpracownica była współtwórcą „Standardów edukacji seksualnej w Europie” WHO, fundacja finansowana przez Billa Gatesa, Planned Parenthood oraz ONZ, rozesłała do wielu tysięcy szkół w ramach programu „kompleksowej edukacji seksualnej” wg standardów WHO film, będący częścią europejskiego programu szkolnego, który pokazuje, jak dzieci są zachęcane przez nauczycieli do rozpoczęcia masturbacji¹⁵. →



Skutki edukacji seksualnej typu A i B/C

- W krajach, w których prowadzona była edukacja seksualna typu A, czyli zachęta do abstynencji **wiek inicjacji seksualnej** jest znacząco wyższy, około 18 lat – tak jest też w Polsce do tej pory. Tymczasem w krajach takich jak Islandia, Niemcy, Holandia, Norwegia, Wielka Brytania, prowadzących obowiązkowo w szkołach zajęcia z permissywnej edukacji seksualnej typu B lub C dzieci rozpoczynają współżycie średnio 2 lata wcześniej¹⁶.
- w Polsce o 10% mniej **15-letnich** dziewczynek i chłopców jest po **inicjacji seksualnej** niż ma to miejsce średnio w Europie,
- w Polsce jest też znacznie mniej **cięż u nieletnich** w porównaniu ze Szwecją czy Wielką Brytanią,
- w Polsce jest też prawie **o połowę mniej przypadków zachorowań na HIV czy kiłę** niż w krajach Zachodu¹⁷.
- W Wielkiej Brytanii w przeciągu 10 lat odsetek młodych ludzi między 16. a 24. rokiem życia, którzy zgłaszają **problemy z tożsamością płciową** wzrósł aż o 2670% a w Szwecji o 1500%, jeśli chodzi o dziewczęta. Warto dodać, że najmłodsze dzieci zgłaszane w Wielkiej Brytanii do kliniki z powodu zespołu dezaprobaty płci mają zaledwie 3 lata¹⁸. Według doniesień BBC młodym ludziom w Wielkiej Brytanii jest w szkole łatwiej się przyznać, że mają problem z płciowością niż do tego, że są chrześcijanami¹⁹.
- Model permissywnej edukacji seksualnej realizowany w Wielkiej Brytanii od wielu lat spowodował, że między styczniem 2010 a wrześniem 2013 zarejestrowano tam więcej niż 2 tys. przypadków **niewłaściwego zachowania uczniów w kwestiach seksualnych**. Za molestowanie usunięto ze szkoły sześćcioro 5-latków! W sumie z powodu seksualnych wybryków wyrzucono ze szkoły lub zawieszono w prawach ucznia 980 uczniów²⁰.
- W styczniu 2024 policja Wielkiej Brytanii opublikowała raport, z którego wynika, że w 2022 roku w Wielkiej Brytanii zgłoszono około 107 000 **przestępstw na tle seksualnym** – prawie czterokrotnie więcej niż 10 lat wcześniej. Co szokujące, 52%

¹⁵ Por.: <https://stopwho.pl/standardy-edukacji-seksualnej> [dostęp: 18.05.2025].

¹⁶ Por.: F. Furman, G. Szewczuk, „Konsekwencje edukacji seksualnej. Analiza skuteczności edukacji seksualnej w Europie Zachodniej i krajach skandynawskich”, Instytut Kultury Prawnej Ordo Iuris, Warszawa 2020; <https://ordoiuris.pl/raporty/konsekwencje-edukacji-seksualnej-analiza-skuteczności-edukacji-seksualnej-w-europie>; <https://boracclinic.pl/blog/inicjacja-seksualna-co-warto-wiedziec-o-pierwszym-razie> [dostęp: 20.05.2025].

¹⁷ Źródła danych podane na stronie: <https://onaion.org.pl/edukacja-seksualna-infografiki/> [dostęp: 19.05.2025].

¹⁸ Dane za: <https://onaion.org.pl/edukacja-seksualna-infografiki/> [dostęp: 19.05.2025].

¹⁹ Por.: <https://www.ekai.pl/wielka-brytania-zly-program-sex-edukacji-przedmiotem-sledztwa/> [dostęp: 18.05.2025].

²⁰ Za: <https://www.stop-seksualizacji.pl/edukacja-seksualna-cse-kompendium-pdf> [dostęp: 20.05.2025].



wszystkich przypadków dotyczyło zgłoszeń dzieci (w wieku od 10 do 17 lat, najczęściej 14 lat) dopuszczających się przestępstw przeciwko innym dzieciom²¹. Dla porównania w 2017 roku w Polsce było zaledwie kilkanaście przypadków przestępstw na tle seksualnym na 100 tys. obywateli, podczas gdy w Niemczech – blisko 50, w Szwecji około 190, a w Szkocji i Wielkiej Brytanii sporo powyżej 200²².

➔ Warto w tym miejscu dodać, że badania Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej przeprowadzone w latach 2021-2022 roku na 80 tys. uczniów, rodziców i nauczycieli wykazały, iż jednym z czynników chroniących przed wczesną inicjacją seksualną i niechęcią do posiadania dzieci są zajęcia z wychowania do życia w rodzinie.

Edukacja zdrowotna jako element większej całości

Jak widać z analizy podstaw programowych EZ, które w działach *Dojrzewanie* i *Zdrowie seksualne* wyraźnie nawiązują do „Standardów edukacji seksualnej WHO” i co potwierdzają skutki edukacji seksualnej prowadzonej w tym modelu od wielu lat w Stanach Zjednoczonych i krajach Europy Zachodniej oraz Skandynawii, proponowane treści mają na celu rozbudzenie seksualne dzieci i młodzieży, które – jak słusznie w swojej „Historii antykultury” zauważył Krzysztof Karoń – *utrudnia proces edukacji i wychowania, ponieważ rozprasza uwagę młodego człowieka, uniemożliwia jego koncentrację, a zatem utrudnia lub uniemożliwia zdobycie wysokich kwalifikacji, co prowadzi do społecznego upośledzenia jednostek w dorosłym życiu i obniżenia średniego poziomu wykształcenia społeczeństwa*. W ten sposób edukacja nazywana zdrowotną wpisuje się w cały szereg zmian wprowadzanych przez min. Nowacką, które mają na celu całościowe przebudowanie polskiej szkoły. Ma to być bowiem teraz nie tyle placówka edukacyjna, co opiekuńczo-terapeutyczna. Do wniosku takiego prowadzi analiza kolejnych decyzji min. Nowackiej i poprzedniej ekipy rządzącej.

Obniżenie poziomu nauczania

Wspomniana tendencja do obniżenia średniego poziomu wykształcenia społeczeństwa ma swoje przejawy w następujących decyzjach MEN:

1. Po pierwsze, proces ten zachodzi poprzez bezkrytyczne wdrażanie modelu **edukacji włączającej**, która oznacza system szkolny pozbawiony szkół specjalnych, gdzie w ogólnodostępnych oddziałach szkoły publicznej uczą się na równi dzieci bez deficytów rozwojowych, jak i z każdą możliwą dysfunkcją, w tym: niewidomi, głuchoniemi, z afazją, niepełnosprawni ruchowo, z upośledzeniem umysłowym, autystyczni i niedostosowani społecznie.
➔ Od 2006 roku **Polska jest członkiem Europejskiej Agencji ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej** i otrzymuje środki pieniężne spoza Polski w ramach tzw. „projektów”.

²¹ Por.: <https://news.npcc.police.uk/releases/vkpp-launch-national-analysis-of-police-recorded-child-sexual-abuse-and-exploitation-csae-crimes-report-2022> [dostęp: 19.05.2025].

²² Por.: F. Furman, G. Szewczuk, „Konsekwencje edukacji seksualnej. Analiza skuteczności edukacji seksualnej w Europie Zachodniej i krajach skandynawskich”, Instytut Kultury Prawnej Ordo Iuris, Warszawa 2020; <https://ordoiuris.pl/raporty/konsekwencje-edukacji-seksualnej-analiza-skutecnosci-edukacji-seksualnej-w-europie>; <https://boraclinic.pl/blog/inicjacja-seksualna-co-warto-wiedziec-o-pierwszym-razie> [dostęp: 20.05.2025].



- ➔ 30.06.2022 podpisano Umowę Partnerstwa między rządem RP i UE, na mocy której edukacja włączająca jest modelowym rozwiązaniem, na które przeznaczono w latach 2021-2027 76 mld euro [około 350 mld zł] z UE. Z tych pieniędzy finansowane są: przedmioty „edukacja włączająca” na studiach kierunkowych, szkolenia dla nauczycieli, publikacje IBE i ORE, materiały na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej, utworzenie 285 Specjalistycznych Centrów Wspierania Edukacji Włączającej.
- ➔ W dokumentach powyższych placówki specjalne określone są jako segregacyjne:
Szkoły specjalne i inne placówki prowadzące do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.
Skutkuje to brakiem środków na remonty, nowe wyposażenie, co prowadzi do zamykania szkół specjalnych.
- ➔ W ramach wdrażania edukacji włączającej:
 - powstało już 285, a przygotowujących jest kolejnych 14 **Specjalistycznych Centrów Wspierania Edukacji Włączającej**, które odsysają kadrę ze szkół specjalnych szkołach²³,
 - w każdej szkole pojawił się DDU (**Doradca Dostępności Ucznia**),
 - od 1.09.2025 zostanie wprowadzona **ocena funkcjonalna**, która bazuje na obecnej w szkołach specjalnych diagnozie funkcjonalnej²⁴,
 - przez IBE przygotowane są materiały o **projektowaniu uniwersalnym**,
 - niemal w każdej klasie w szkole podstawowej są **dzieci z orzeczeniami**
- ➔ konieczność dostosowywania sposobu prowadzenia lekcji do uczniów z orzeczeniami, także o upośledzeniu intelektualnym prowadzi do obniżenia poziomu.

2. Rozporządzenie ograniczające możliwość zadawania i oceniania prac domowych (22.03.2024)

- ➔ Nie tylko powoduje, że uczniowie nic nie chcą robić, są zdemotywowani, niewdrażani do systematycznej pracy, ale również osłabiło autorytet nauczyciela.

3. Rozporządzenie usuwające 1/5 treści programowych z podstaw programowych 18 przedmiotów (28.06.2024)

- 4. Zapowiedź min. Nowackiej **przełomowych zmian w 2026 roku w kwestii oceniania**²⁵ (być może rezygnacja z ocen cyfrowych), wprowadzenie opisowej oceny z zachowania²⁶.

- ➔ Szkoła bez ocen, czyli bez opresji, która zapewnia uczniom „dobrostan”, ale nie wysoki poziom wiedzy.

5. Brak ustawowego zakazu używania smartfonów w szkołach, co powoduje pogłębianie się uzależnienia dzieci i młodzieży od smartfonów i ogranicza możliwości poznawcze:

²³ Por.: <https://www.learnetic.pl/ponad-100-tys-zl-na-zakup-pomocy-edukacyjnych-dla-285-scwew-na-terenie-polski/>; <https://ore.edu.pl/2025/06/zakladka-scwew-w-dzialaniu-informacje-o-14-specjalistycznych-centrach/> [dostęp: 18.08.2025].

²⁴ Por.: <https://ore.edu.pl/2024/12/ocena-funkcjonalna-w-szkole-dla-kazdego-zalozenia-pomiar-zastosowanie/> [dostęp: 18.08.2025].

²⁵ Por.: <https://edukacja.dziennik.pl/aktualnosci/artykuly/9755211,to-koniec-tradycyjnych-ocen-men-szykuje-przełomowe-zmiany.html> [dostęp: 18.08.2025].

²⁶ Por.: <https://wiadomosci.wp.pl/z-dziennika-zniknie-jedna-ocena-men-chce-zmian-7137120863300224a> [dostęp: 18.08.2025].



- ➔ Badania Fundacji Dbam o mój zasięg wykazały, że:
 - 84,2% uczniów używa smartfonów podczas przerw lekcyjnych,
 - 45,8% uczniów stara się mieć telefon zawsze przy sobie – również, gdy zasypia i kiedy wstaje.
- ➔ Instytut Pokolenia, który przygotował raport Smartfon 2, wskazuje, że:
 - 64% dzieci w wieku od 6 miesięcy do 6,5 lat korzysta z urządzeń mobilnych, z czego 25% – codziennie.
 - A ponad 61% starszych nastolatków uważa, że powinno mniej korzystać ze smartfonów, ale jednocześnie 37,5% próbowało to zrobić – bez powodzenia.
- ➔ Z kolei z raportu NASK i Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej „Nastolatki 3.0” wynika:
 - Prawie 30% nastolatków z powodu korzystania z mediów społecznościowych zaniedbuje swoje obowiązki szkolne,
 - Co czwarty nastolatek korzysta z nich, aby poczuć się lepiej, ale nie potrafi z nich zrezygnować.
 - Wzrasta odsetek nastolatków decydujących się na spotkanie z osobą poznaną w Internecie, a co trzeci otrzymał nagie lub półnagie zdjęcie.
 - Tymczasem ponad połowa nastolatków przyznaje, że rodzice nie ustalają żadnych zasad korzystania z Internetu.

6. Burza wokół informacji, że od 2026 roku nie będzie obowiązkowych lektur w kl. IV-VI to zwiastun dużo poważniejszej, a szykowanej po cichu w czasie wakacji zmiany w prawie oświatowym. **To jedna z najnowszych nowelizacji Prawa oświatowego – projekt UD220 z dnia 27 czerwca 2025²⁷.** [Na podstawie opinii Stowarzyszenia Rodzice Chronią Dzieci dostępnej na stronie: <https://www.stop-seksualizacji.pl/ukryta-reforma-szkolna-projekt-ustawy-bez-konsultacji-ale-ze-zgloszeniem-lobbingowym/>](https://www.stop-seksualizacji.pl/ukryta-reforma-szkolna-projekt-ustawy-bez-konsultacji-ale-ze-zgloszeniem-lobbingowym/)



- ➔ Projekt przewiduje zasadniczą **zmianę konstrukcji podstawy programowej kształcenia ogólnego, w której zupełnie rezygnuje się z wszelkich treści edukacyjnych!** – odchodzi się od dotychczasowego modelu, który opierał się na „celach kształcenia i treściach nauczania”, na rzecz koncepcji opartej o:
 - „zestaw celów nauczania”,
 - „oczekiwane efekty uczenia się”,
 - „wymagania dotyczące doświadczeń edukacyjnych”.

To zmienia charakter podstawy programowej z dokumentu zasadniczego (ściśłego) na kierunkowy (ogólny). **Dokument niebudowany na zestawach treści nauczania zostaje pozbawiony funkcji przekazu kulturowego i programu narodowego, a także utrudnia nadzór pedagogiczny i kontrolę jakości kształcenia oraz rozmywa standardy egzaminacyjne.**

Dodatkowo pojęcie „doświadczenia edukacyjne” jest nieostre, nieumocowane w systemie prawnym, nieprzydatne jako mierzalne kryterium oceny dydaktycznej.

Zamiana treści nauczania na efekty uczenia się **pozbawia nauczyciela jasno zdefiniowanego pola działania**, przesuwając odpowiedzialność z programu na nauczyciela, co w połączeniu z brakiem jednoznacznych wytycznych może prowadzić do chaosu programowego.

- ➔ W uzasadnieniu projektu stwierdzono wprost, że **nowa konstrukcja podstawy programowej oparta będzie na dokumencie pt. „Profil absolwenta i absolwentki. Droga do zmian w edukacji”, opracowanym przez IBE-PIB.**

²⁷ <https://legislacja.gov.pl/projekt/12399356/katalog/13139746#13139746> [dostęp: 18.08.2020].



To narusza hierarchię aktów prawnych, ponieważ „Profil absolwenta i absolwentki” **nie posiada rangi aktu normatywnego** (nie jest ustawą, rozporządzeniem ani uchwałą Rady Ministrów), **nie został uchwalony w żadnym trybie legislacyjnym, jest dokumentem czysto koncepcyjnym**, bez przepisów wykonawczych, konsultacyjnych lub walidacyjnych. „Profil absolwenta i absolwentki” to dokument skupiający się na kształtowaniu kompetencji kluczowych, sprawczości, marginalizujący kwestię wartości moralnych czy kształtowania cnót. To program formatowania młodego człowieka zamiast wspierania go w samowychowaniu. Szersza analiza „Profilu absolwenta i absolwentki” dostępna tutaj: <https://www.ratujmyszkole.pl/opinia-krops-dotyczaca-profilu-absolwenta-wyslana-do-ibe-men/>

- ➔ Projekt zakłada, że minister edukacji będzie mógł zlecać Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji **wszelkie zadania w zakresie oświaty i wychowania**, bez jakichkolwiek ograniczeń przedmiotowych, zakresowych ani proceduralnych. Taki przepis:
- **narusza zasadę proporcjonalności i przejrzystości działania administracji,**
- **tworzy przestrzeń dla niekontrolowanego outsourcingu zadań publicznych** bez wymogu konkursu czy opiniowania,
- **przenosi kompetencje państwowe na fundację, która nie podlega kontroli parlamentarnej ani społecznej.**

Wątpliwości konstytucyjne i systemowe:

- Fundacja FRSE, mimo że jest fundacją Skarbu Państwa, **nie jest organem administracji rządowej.**
- Nie ma obowiązku publikowania decyzji, nie podlega ustawie o dostępie do informacji publicznej w zakresie powierzonych zadań prywatnych.
- **Brak określenia rodzaju zadań, limitu środków, procedury zlecenia** ani obowiązku sprawozdawczości narusza zasadę legalizmu i jawności działania władz publicznych (art. 51 i art. 61 Konstytucji RP).

! Na to, jak bardzo ważne dla MEN jest wprowadzenie powyższej nowelizacji, wskazuje fakt zgłoszenia lobbującego do projektu nowelizacji.

Wprowadzanie szkoły do Europejskiego Obszaru Edukacji w 2026 roku

- ➔ Rezygnacja z WDŻ, który jest ewenementem na skalę światową, nie ma drugiego kraju, w którym taki model edukacji byłby obecny w szkołach publicznych tak długo i dostosowanie wzorców edukacji seksualnej do „Standardów” Światowej Organizacji Zdrowia jest wyrazem tendencji do **zunifikowania europejskich systemów nauczania.**
- ➔ **Europejski Obszar Edukacji**, który zakłada jedną wspólną podstawę programową, jeden wspólny egzamin dojrzałości dla wszystkich, ujednolicony system kształcenia nauczycieli, mobilność edukacji, jest już realizowany poprzez:
 1. **Zastąpienie WDŻ edukacją zdrowotną** zgodną ze „Standardami” WHO.
 2. **Wyrzucenie treści patriotycznych** z podstaw programowych w czerwcu 2024
 3. **Zastąpienie od 1.09.2025 HiT-u nowym przedmiotem edukacja obywatelska**, który zamiast wartości składających się na miłość do Ojczyzny, przywiązania do dziedzictwa przodków, odróżniania etycznego dobra od zła w duchu wartości



chrześcijańskich jako źródeł kształtowania postaw budujących dobro wspólne, akcentuje jedynie praktykę działań obywatelskich i kształtuje postawę zaufania do Unii Europejskiej, nie wspominając o kwestii suwerenności państwa i narodu.

- 4. Wprowadzenie do podstaw programowych wszystkich przedmiotów edukacji klimatycznej**, co zgodne jest z celem 13.2 Agendy na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030, która została przyjęta przez wszystkie 193 państwa członkowskie ONZ Rezolucją Zgromadzenia Ogólnego 25 września 2015 roku w Nowym Jorku. Cel ten brzmi: „Włączyć działania na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym do krajowych polityk, strategii i planów”.

➔ W edukacji zdrowotnej również mamy tematy związane z edukacją klimatyczną w dziale Zdrowie środowiskowe: SP kl. IV-VI 1) omawia wpływ jakości środowiska naturalnego na zdrowie człowieka, w tym zanieczyszczenia powietrza i wód, zmniejszenie ilości terenów zielonych, zmiany klimatu; wyjaśnia, jak wzrost średniej globalnej temperatury wpływa na zdrowie i warunki życia człowieka; SP kl. VII-VIII: 3) realizuje działania na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego; uczestniczy w działaniach promujących zdrowie środowiskowe. LO: 1) rozpoznaje dezinformację dotyczącą zmian klimatu oraz ich wpływu na zdrowie i rozpoznaje wiarygodne i rzetelne źródła informacji na ten temat.

Odcinanie od wartości

1. **Zamiana WDŻ opartego na wartościach takich jak miłość, odpowiedzialność na EZ**, której ośrodkiem jest jako jedyna wartość zdrowie i która przedstawia zagrożenia w oderwaniu od wartości wyższych.
2. **Deprecjonowanie religii**: Zakaz wliczania oceny z religii lub etyki do średniej ocen. Możliwość tworzenia grup międzyoddziałowych i międzyklasowych (tj. złożonych z uczniów różnych roczników) w sytuacji, gdy w danej klasie lub oddziale zgłosiło się na naukę religię więcej niż 6 uczniów (od 1 września 2024 r.). Ograniczenie liczby lekcji religii do jednej tygodniowo (od 1 września 2025). Obowiązek umieszczania religii lub etyki bezpośrednio przed obowiązkowymi zajęciami edukacyjnymi w danym dniu lub po zakończeniu tych zajęć.
3. **Brak obowiązkowej religii lub etyki**

Podważanie autorytetu nauczyciela, dorosłego na rzecz praw ucznia

1. **Zakaz zadawania i oceniania prac domowych.**
2. **Standardy ochrony małoletnich (tzw. Ustawa „Kamilka”), która sprawiła, że:**
 - Nauczyciel nie może przytulić dziecka bez jego zgody.
 - Nie może porozmawiać z uczniem sam na sam.
 - Nie może skonfiskować używanego niezgodnie ze statutem szkoły telefonu.
 - Nie może przeszukać plecaka ucznia, nawet gdy występuje przesłanka, że ma on w nim papierosy czy alkohol.



3. **Jedna z najnowszych nowelizacji Prawa oświatowego – projekt UD222 z dnia 8 lipca 2025²⁸.**

/Cała opinia KROPS dostępna: <https://www.ratujmyszkole.pl/kolejna-grozna-nowelizacja-prawa-oswiatowego/>



- ➔ **Uczeń pełnoletni będzie mógł wyrazić sprzeciw wobec wglądu rodzica do jego ocen** (niezależnie od tego, że uczeń ten pozostaje na utrzymaniu rodzica, a na rodzicu ciąży obowiązek alimentacyjny).
- ➔ **Przewiduje powołanie systemu organów ochrony „praw uczniowskich”**: Krajowego Rzecznika Praw Uczniowskich (obsługiwanego przez MEN), 16 Wojewódzkich Rzeczników Praw Uczniowskich (działających przy kuratorach oświaty), Gminnych (Miejskich) i Powiatowych Rzeczników Praw Uczniowskich, Szkolnych Rzeczników Praw Uczniowskich, którymi będą nauczyciele wybierani na to stanowisko przez radę szkoły lub placówki.
- ➔ **Wprowadzenie zamkniętego katalogu obowiązków i kar uczniów i otwartego katalogu praw i wolności ucznia** oraz przeniesienie ich ze statutów do zapisów ustawowych, co uderza w autonomię szkoły i wychowawców
- ➔ **Wprowadzenie obowiązkowych rad szkół (również w szkołach niepublicznych)**, gdzie 1/3 stanowić będą uczniowie. (To koreluje z pomysłem MEN o wprowadzeniu uczniów do komisji wybierających dyrektora szkoły). Zapis ten uderza w autonomię szkół i stawia uczniów na równi z nauczycielami i rodzicami.
- ➔ **Umożliwienie uczniowi pełnoletniemu wyrażenia sprzeciwu wobec wglądu rodzica do jego ocen** (niezależnie od tego, że uczeń ten pozostaje na utrzymaniu rodzica, a na rodzicu ciąży obowiązek alimentacyjny).
- ➔ Konieczność podawania przyczyn nieobecności ucznia.
- ➔ Niespełnianiem obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki oraz podstawą do niesklasyfikowania ucznia (choćby przyswoił on doskonale materiał) ma być nieobecność nieusprawiedliwiona na co najmniej 25% dni zajęć w okresie całego roku szkolnego.

Nowelizacja uderza w prawa rodziców i osłabia autorytet nauczycieli. Należy ją połączyć z **ustawą o zmianie ustawy o prawach pacjenta**, którą prezydent Andrzej Duda skierował do Trybunału Konstytucyjnego, a która umożliwia 13-latkom korzystanie z porad psychologów, psychoterapeutów bez wiedzy rodziców. Więcej tu: <https://www.ratujmyszkole.pl/list-krops-do-prezydenta-rp-oraz-opinia-prawna-ordo-iuris-o-projekcie-nowelizacji-ustawy-o-prawach-pacjenta/>



W kontekście powyższego zwrócić należy uwagę, że jednocześnie **MEN planuje ograniczyć finansowanie na rzecz uczniów** realizujących obowiązek szkolny i obowiązek nauki poza szkołą (w ramach tzw. **w edukacji domowej**). Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2026²⁹ przewiduje ponad

²⁸ <https://legislacja.gov.pl/projekt/12399703> [dostęp: 18.08.2025].

²⁹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12399055/katalog/13137083#13137083> [dostęp: 18.08.2025].



dwukrotne zmniejszenie liczby uczniów, z 200 do 96 uczniów w danej szkole, po przekroczeniu której następuje istotne ograniczenie finansowania na rzecz ucznia w edukacji domowej. pełne finansowanie (według wskaźnika 0,8) będzie przysługiwać tylko do 96 uczniów w edukacji domowej. Każdy kolejny uczeń będzie objęty znacznie niższym poziomem wsparcia (0,4 lub 0,2).

Całościowa przebudowa w duchu neomarksistowskiej rewolucji

Kiedy obejmiemy naszą uwagę całe spektrum zmian, które wprowadza min. Nowacka, ich skutki oraz zewnętrzne inspiracje, możemy dostrzec, że wszystko to są elementy jednej wielkiej, dobrze przemyślanej układanki, która ma na celu osłabienie żywotnej tkanki polskiego narodu poprzez pozbawienie go wykształcenia na wysokim poziomie, uderzenie w rodzinę, autorytety i moralność oraz odcięcie od wartości. Znamy z historii podobny model działania. W Rosji bolszewickiej

w pierwszej kolejności usuwano z programów nauczania religię oraz wszystkie przedmioty kojarzące się z nauczaniem klasycznym, takie jak łacina, greka, a historii Rosji nauczano w taki sposób, by wzbudzić pogardę i nienawiść do caratu oraz kultury wyrosłej na jego bazie. Istotną rolę odgrywała również seksualizacja, której poddane zostało całe społeczeństwo rosyjskie w tym również dzieci i młodzież. [...] W bolszewickiej Rosji na masową skalę promowana była również darmowa aborcja na życzenie, niejako w formie antykoncepcji.

[...]

[Pierwszy ludowy komisarz oświaty RFSSR Anatol Łunaczarski] starał się rozwiązać problem przez zniszczenie autorytetu nauczycieli. Ustawowo nazwano ich pracownikami szkolnymi. Zakazano im strofowania uczniów, zadawania prac domowych, stawiania stopni ani egzaminowania. Wszelkie postępy w nauce miały być oceniane przez kolektyw. Zarząd nad szkołami sprawowały komitety składające się nie tylko z pracowników szkolnych, ale także starszych uczniów i robotników. Uczniom pozostawiono bardzo duży zakres swobody. Nauczanie miało przebiegać w sposób demokratyczny i liberalny. [...] Całkowitej destrukcji uległa dyscyplina oraz wspomniany już autorytet nauczyciela.

/Dariusz Rozwadowski, „Marksizm w edukacji.
Szkolnictwo jako oręż w budowie nowego człowieka”,
Wydawnictwo Prohibita, Warszawa 2024, str. 50 i 54/

Lewica doskonale zdaje sobie sprawę ze znaczenia zmian w edukacji, które spowodują zmianę całego społeczeństwa. Obecnie naszym przyczółkiem obrony, a zarazem polem zażartej walki jest edukacja zdrowotna. To, ilu uczniów weźmie udział w zajęciach tego jeszcze w tym roku nieobowiązkowego przedmiotu, zadecyduje nie tylko o tym, czy będzie on w przyszłym roku szkolnym obowiązkowy, ale również o tym, na ile rozpędzi się walec neomarksistowskiej rewolucji, jak wielkie spustoszenie uczyni w umysłach i duszach młodych ludzi.

Oczywiście, jako nauczyciele, dyrektorzy nie podejmiemy decyzji za rodziców, ale od naszej świadomości, wiedzy, postawy zależy bardzo wiele. Projekt edukacji zdrowotnej należy bowiem odrzucić w całości jako projekt bardzo niebezpieczny zarówno w zakresie proponowanych treści, zastosowanego języka, promowanych postaw, jak i jako element niebezpiecznej neomarksistowskiej rewolucji. Tu nie sprawdzą się żadne połowiczne rozwiązania ani zapewnienia, że u nas w szkole nauczyciel nie będzie przekazywał niebezpiecznych treści. Czy da się bowiem ze smakiem zjeść beczkę miodu, w której ktoś zanurzył łyżkę dziegiu?



PROPOZYCJE DZIAŁAŃ DLA DYREKTORÓW SZKÓŁ W ZWIĄZKU Z EDUKACJĄ ZDROWOTNĄ

- Zachęcamy do **rzetelnego informowania rodziców** podczas obowiązkowych dotyczących edukacji zdrowotnej spotkań o zagrożeniach, jakie niesie nowy przedmiot i sugerowania wypisania z niego dzieci. Na spotkanie można zaprosić naszych ekspertów, pisząc na adres: koalicjars@nauczycieledlawolnosci.pl lub kampania@takdlaedukacji.pl
- Proponujemy rozdać rodzicom **druk rezygnacji z zajęć**. Dostępny na stronie www.takdlaedukacji.pl Rezygnacje złożone w szkole przed 1.09.2025 z zapisem, że rodzice wypisują dziecko czy rezygnują z zajęć dla swojego dziecka w roku szkolnym 2025/26, są ważnymi dokumentami.
- Pomocą do spotkań mogą być materiały znajdujące się na stronie www.takdlaedukacji.pl dedykowanej edukacji zdrowotnej. Można stamtąd również pobrać w formie elektronicznej „Informator dla rodziców i nauczycieli. Edukacja zdrowotna – zmiana modelu edukacji seksualnej w szkole” dr. Z. Barcińskiego. Wiele materiałów (opinie rozporządzeń i nowelizacji Prawa oświatowego) znajduje się również na stronach: www.ratujmyszkole.pl i www.nauczycieledlawolnosci.pl
- Jeżeli pozostaną w szkole rodzice, którzy zdecydowanie będą chcieli, aby ich dzieci uczestniczyły w zajęciach EZ, dobrze będzie ustawić je **na pierwszej lub ostatniej godzinie**. Zgodnie z rozporządzeniem zajęcia mogą być prowadzone w grupach międzyoddziałowych.
- Można pomyśleć o **organizacji zajęć lekcyjnych lub warsztatów z wychowania do życia w rodzinie w ramach godzin dyrektorskich**. WDŻ zawiera bowiem wszystkie zagadnienia EZ, a temat seksualności ukazuje zgodnie z chrześcijańskim modelem wychowania, do czego zobowiązuje szkołę Konstytucja RP i Ustawa Prawo oświatowe oraz Ustawa o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

Ważna jest dobra współpraca z rodzicami, radą rodziców czy zapowiadana przez MEN obowiązkową radą szkoły (UD222).

- Warto przypomnieć, że rada rodziców i rada szkoły, mają prawo do występowania do dyrektora szkoły, organu prowadzącego szkołę (np. jednostki samorządu terytorialnego), właściwego miejscowo kuratora oświaty z **wniosekami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły** (art. 84 ust. 1 PrOśw). Może zatem wystąpić o zorganizowanie w szkole zajęć z wychowania do życia w rodzinie, powołując się na brak realizacji zapisów Ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 15755), a także Konstytucji RP i Ustawy Prawo oświatowe.
- Rada rodziców uchwala w porozumieniu z radą pedagogiczną **program wychowawczo-profilaktyczny** szkoły (art. 84 ust. 2 PrOśw) – można zadbać o to, by w programie profilaktyczno-wychowawczym, a także w **statucie szkoły**, który obecnie uchwala rada pedagogiczna lub rada szkoły, jeśli została powołana, były zapisy odwołujące się do Konstytucji RP i Prawa oświatowego, a także Ustawy o planowaniu rodziny, z którymi sprzeczne są kontrowersyjne treści EZ.



- Jeśli dyrektor chce wprowadzić zajęcia realizujące treści wychowania do życia w rodzinie w ramach godzin dyrektorskich, pomocne będzie, gdy z takim wnioskiem wystąpią rodzice, nie musi być to wniosek rady rodziców.

Pomocna może być dobra współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego.

Warto wspomnieć, że niektóre z nich podjęły uchwałę stanowiskową, w której jednoznacznie opowiedziały się przeciwko deprawującym treściom edukacji zdrowotnej. Uchwały takie podjęły m.in. Sejmik Województwa Podkarpackiego, Powiat Nowotarski, Rada Gminy Brzeziny w woj. wielkopolskim, Zabierzów, Kościelisko, Rada Miasta Zakopane.

- Jednostka samorządu terytorialnego jako organ prowadzący szkołę na wniosek dyrektora szkoły może sfinansować dodatkowe zajęcia czy to drugą godzinę lekcji religii czy zajęcia z wychowania do życia w rodzinie.

➤ Podstawa prawna:

Prawo oświatowe art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b

1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są:

2) dodatkowe zajęcia edukacyjne, do których zalicza się:

b) zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania;

art. 109 ust. 4: Szkoła może prowadzić również inne niż wymienione w ust. 1 i 2 zajęcia edukacyjne.

Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 781):

§ 3. 1. Organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może dodatkowo przyznać nie więcej niż 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym, a w przypadku szkoły w okręgowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym i schronisku dla nieletnich – od 6 do 12 godzin na:

4) okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych; realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych;

➤ Uzasadnienie wniosku:

W uzasadnieniu takiego wniosku można odnieść do zapisów zawartych w Konstytucji RP, Prawie oświatowym i Ustawie z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575), które nie są realizowane przez zajęcia edukacji zdrowotnej.

Konstytucja RP

- *Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej (art. 18);*
- *wdzięczni naszym przodkom za ich pracę, za walkę o niepodległość okupioną ogromnymi ofiarami, za kulturę zakorzenioną w chrześcijańskim dziedzictwie Narodu i ogólnoludzkich wartościach (preambula);*



Preambula Prawa oświatowego:

*Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; **kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej**, a także wskazaniemi zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. **Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości** - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, **przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych** i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.*

Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575, art. 4 ust. 10):

do programów nauczania szkolnego wprowadza się wiedzę o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji.

Agnieszka Pawlik-Regulska, nauczyciel dyplomowany j. polskiego i j. niemieckiego z ponad 20-letnim stażem pracy w gimnazjum, liceum i szkole podstawowej, zarówno w niepublicznej szkole katolickiej, jak i w placówce publicznej, prezes Stowarzyszenia Nauczycieli i Pracowników Oświaty „Nauczyciele dla Wolności”, koordynator Koalicji na Rzecz Ocalenia Polskiej Szkoły, która zrzesza blisko 90 organizacji społecznych.

Konsultacja rozwiązań prawnych r.pr. Marek Puzio,
Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris.